

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W OSTROWIE WIELKOPOLSKIM

Telefony i adresy:

- informacji o numerach wewnętrznych /62/ 737-89-00
- PPIS w Ostrowie Wielkopolskim /62/ 737-89-03
- fax /62/ 737-89-20
- e-mail sekretariat psse.ostrowwlp@pis.gov.pl
- Oddział Nadzoru - NS /62/ 737-89-18

Plac Rowińskiego 3
63-400 Ostrów Wielkopolski
psse-ostrow.pl

- e-mail Oddział Nadzoru – NS nadzor.zapobiegawczy@psse-ostrow.pl
  - skrzynka e PUAP psse-ostrowwlp
-

ON-NS.72.3.5.2019

Ostrów Wielkopolski dnia 12.05.2020r.

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 pkt. 1) ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019r. poz. 59 z późn. zm.) oraz art. 77 ust. 1 punkt 2 i ust. 7 w związku art. 78 ust. 1 punkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020r. poz. 283 z późn. zm.)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowie Wielkopolskim w związku z postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonym dla przedsięwzięcia polegającego na: „**rozbudowie drogi krajowej nr 36 na odcinku Krotoszyn – Ostrów Wielkopolski wraz z obiektami mostowymi**”

Inwestor: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Poznaniu
ul. Siemiradzkiego 5a, 60-736 Poznań
Pełnomocnik: Piotr Urbański – Highway Sp. z o.o.
ul. Jabłoniowa 20, 80-175 Gdańsk

Autor raportu o oddziaływaniu na środowisko:
NATURPROJEKT Tomasz Pakuła
ul. Zielonej Łąki 31, 05-830 Nadarzyn

opiniuje realizację przedsięwzięcia w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych z następującymi warunkami:

1. Nawierzchnię drogi należy wykonać z materiału gwarantującego niski poziom hałasu podczas eksploatacji drogi;
2. W sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prace budowlane w tym transport materiałów budowlanych prowadzić w godzinach od 6.00 do 22.00;
3. Po oddaniu obiektu do użytku należy przeprowadzić analizę porealizacyjną w zakresie ochrony terenów zabudowy mieszkaniowej przed hałasem. W tym celu należy wykonać pomiary kontrolne poziomu hałasu w miejscach gdzie przekroczenia zostały wykazane w raporcie oos. W zależności od wyników analizy porealizacyjnej zastosować ewentualne dodatkowe zabezpieczenia oraz rozstrzygnąć kwestię związaną z wyznaczeniem zasięgu obszaru ograniczonego użytkowania;
4. Odpady powstające w wyniku prowadzenia robót gromadzić w specjalnie wyznaczonych do tego pojemnikach i sukcesywnie usuwać z terenu budowy po zakończeniu każdego dnia pracy;
5. W trakcie prowadzenia robót nie należy wykraczać na tereny przyległe, poza pasem drogowym.

UZASADNIENIE :

Wójt Gminy Ostrów Wielkopolski zwrócił się do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Ostrowie Wielkopolskim z wnioskiem z dnia 15.11.2019r. (*data wpływu 18.11.2019r.*) znak sprawy nr RGO-OŚ.6220.22.2019 o wydanie opinii w związku z toczącym się postępowaniem w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przeprowadzonym dla przedsięwzięcia polegającego na: „rozbudowie drogi krajowej nr 36 na odcinku Krotoszyn – Ostrów Wielkopolski wraz z obiektami mostowymi”.

Z powyższym wnioskiem przekazany został: raport oceny o oddziaływaniu na środowisko planowanego przedsięwzięcia. Dokument ten jest podstawą do analizy i oceny wpływu planowanego przedsięwzięcia na środowisko.

W trakcie postępowania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowie Wielkopolskim pismem nr ON-NS.72.3.5.2019 z dnia 09.12.2019r. wezwał inwestora do uzupełnienia raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko w zakresie ochrony przed hałasem oraz przedłużył termin załatwienia sprawy do dnia 14.02.2020r. W dniu 09.01.2020r. wpłynęło uzupełnienie do raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko. W odpowiedzi na przedmiotowe uzupełnienie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowie Wielkopolskim pismem nr ON-NS.72.3.5.2019 z dnia 07.02.2020r. ponownie wezwał inwestora do uzupełnienia raportu ooś oraz przedłużył termin załatwienia sprawy do dnia 10.04.2020r. W dniu 06.03.2020r. do tut. urzędu wpłynęło uzupełnienie inwestora do raportu ooś.

Pismem nr ON-NS.72.3.5.2019 z dnia 08.04.2020r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Ostrowie Wielkopolskim przedłużył termin załatwienia sprawy do dnia 31.05.2020r. z uwagi na skomplikowany charakter sprawy.

Przedmiotowa inwestycja jest zamierzeniem mogącym potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z **§ 3 ust. 1 pkt 62** rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019r. poz. 1839).

Zamierzenie polegające na rozbudowie (przebudowie), remoncie drogi krajowej nr 36 na odcinku Krotoszyn - Ostrów Wielkopolski obejmie następujące odcinki drogi: km 123+665 do km 136+968 oraz km 137+150 do km 144+590. Na odcinkach od km 119+880 do km 123+665 oraz od km 136+968 do km 137+150 planowany jest remont drogi, w związku z czym odcinki te zostały wyłączone z procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Inwestycja zlokalizowana jest na terenie województwa wielkopolskiego, w powiecie krotoszyńskim i ostrowskim, na terenie gmin: Krotoszyn – obszar wiejski, Raszków, Ostrów Wielkopolski oraz miasta Ostrów Wielkopolski. Na niewielkim odcinku biegnie na granicy gminy Ostrów Wielkopolski i Raszków. Istniejący odcinek drogi krajowej nr 36 pomiędzy miejscowościami Krotoszyn i Ostrów Wielkopolski przebiega po zróżnicowanym terenie. Są to odcinki miejskie o przekroju ulicznym – na terenie zabudowanym miejscowości, odcinki o przekroju podulicznym – na terenie niektórych miejscowości, odcinki szlakowe zlokalizowane pomiędzy polami uprawnymi, odcinki szlakowe zlokalizowane pomiędzy terenami leśnymi.

Na odcinku będącym przedmiotem inwestycji znajdują się trzy obiekty mostowe: w miejscowości Smoszew na rzece Czarna Woda, w miejscowości Mazury na rzece Zimna Woda, przed miejscowością Daniszyn na rzece Kuroch. Ponadto w ciągu drogi znajdują się przepusty pod korpusem drogowym oraz pod zjazdami.

Dla terenu objętego inwestycją obowiązują zapisy trzech miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (Rady Gminy Ostrów Wielkopolski, Rady Gminy i Miasta Raszków, Gminy Krotoszyn).

Zakres prac związanych z realizacją przedsięwzięcia obejmuje między innymi:

- remont/przebudowę/rozbudowę drogi krajowej – wymianę warstwy ścieralnej nawierzchni jezdni, wzmocnienie istniejącej konstrukcji nawierzchni, niezbędne poszerzenie jezdni, zaprojektowanie nowej konstrukcji nawierzchni jezdni,
- remont/przebudowę/rozbudowę skrzyżowań – budowę dodatkowych pasów do skrętu w lewo, budowę wysp kanalizujących ruch,
- remont/przebudowę/rozbudowę chodników, ciągów pieszo – rowerowych, poboczy, zatok autobusowych oraz pozostałych elementów infrastruktury drogowej,

- remont/przebudowę/rozbudowę odwodnienia drogi – renowację istniejących rowów, zaprojektowanie nowych odcinków, rowów, wymianę przepustów pod zjazdami, wymianę istniejących wpustów deszczowych na krawężnikowo-jezdniowe, zaprojektowanie kanalizacji deszczowej wraz z wpustami deszczowymi krawężnikowo-jezdniowymi,
- remont/przebudowę/budowę przepustów pod korpusem drogowym drogi krajowej – wymianę istniejącego materiału przepustów, zaprojektowanie nowych przepustów,
- remont/przebudowę/rozbudowę oświetlenia ulicznego – wymianę istniejących opraw oświetleniowych, doświetlenie przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów, oświetlenie odcinków drogi zlokalizowanych na terenie zabudowy, oświetlenie skrzyżowań, chodników, ciągów pieszo-rowerowych,
- budowę sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach drogi krajowej nr 36 z: drogą gminną nr 765739P – ul. Wiejska i drogą powiatową nr 5164P – ul. Sulmierzycka w m. Biadki; drogą powiatową nr 5289P – ul. Szkolna w m. Lamki; drogą powiatową nr 5322P – ul. Gorzycka w m. Lamki,
- korektę dostępności do drogi krajowej,
- poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego poprzez budowę przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów, wymianę oraz ustawienie nowych barier energochłonnych oraz ogrodzeń, ustawienie znaków aktywnych na wyspach kanalizujących ruch,
- budowę obiektów mostowych: likwidację i budowę nowego obiektu mostowego w miejscowości Mazury, likwidację i budowę nowego obiektu mostowego w miejscowości Daniszyn, budowę kładki dla rowerzystów w miejscowości Smoszew, Mazury, Daniszyn.

Inwestycja zakłada remont/przebudowę/rozbudowę jezdni głównej drogi krajowej oraz skrzyżowań z innymi drogami publicznymi. We wszystkich przypadkach zakłada się nawierzchnię bitumiczną. Szerokość projektowanych pasów ruchu wynosi od 4,0 do 2,5m. System odwodnienia projektowanej rozbudowy drogi krajowej nr 36 opierać się będzie na rowach drogowych po obu stronach projektowanej drogi. Kanalizacja deszczowa stanowić będzie uzupełnienie głównie na odcinkach o gęstej zabudowie mieszkaniowej. Na odcinkach projektowanej kanalizacji deszczowej projektuje się wpusty betonowe, studnie betonowe wyposażone w osadniki, piaskowniki poziome na włączeniach rowu do kanalizacji deszczowej, osadniki przed wylotami do odbiorników.

Planowana inwestycja koliduje z dwoma strefami ochrony stanowisk archeologicznych w związku z czym realizowana będzie pod nadzorem archeologicznym.

Prognozę ruchu dla analizowanej inwestycji wykonano w oparciu o pomiary ruchu przeprowadzone w kwietniu 2019r. Za rok oddania przyjęto rok 2023, natomiast za rok stanu krytycznego, jak również prognozy ruchu na skrzyżowaniach – rok 2043. Prognozy ruchu wykonano również dla okresu 10 lat po oddaniu inwestycji czyli dla roku 2033.

Z uwagi na fakt, że droga, która podlegać będzie rozbudowie/przebudowie/remontowi jest drogą istniejącą, nie planuje się istotnych przekształceń w zakresie rzeźby terenu. Ewentualne nieznaczne przekształcenia powierzchni zostaną ograniczone do terenu przewidzianego pod poszerzenie drogi. Przedsięwzięcie dotyczy obiektu już istniejącego, który na trwałe wpisał się w krajobraz analizowanego terenu, stąd planowana rozbudowa nie będzie również pogarszać na etapie eksploatacji walorów krajobrazowych, nie będzie stanowić nowego elementu w krajobrazie.

Przedmiotowa inwestycja w fazie realizacji i eksploatacji będzie oddziaływała na stan powietrza atmosferycznego. Zanieczyszczenie powietrza na etapie realizacji będzie miało charakter niezorganizowany, o zasięgu ograniczonym do terenu budowy.

Na etapie eksploatacji przedsięwzięcia w wyniku spalania paliw następować będzie emisja do atmosfery związków takich jak tlenki azotu, tlenek węgla, węglowodory, pył zawieszony.

W raporcie oś przeprowadzono analizę dla roku 2023 to jest przyjętego roku oddania inwestycji do eksploatacji i roku 2033 (10 rok eksploatacji) jako roku docelowej realnej prognozy. Tło zanieczyszczeń dla rejonu przebiegu analizowanej drogi wyznaczono na podstawie danych uzyskanych z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu.

W celu określenia wpływu ruchu pojazdów na stan zanieczyszczenia powietrza w rejonie planowanej rozbudowy dokonano obliczeń stężeń maksymalnych oraz zasięgów ewentualnych obszarów występowania stężeń ponadnormatywnych.

Z przedstawionej analizy wynika, że mimo wzrostu natężenia ruchu w 2033 roku w stosunku do roku 2023 o około 21,7% emisja wszystkich zanieczyszczeń będzie zdecydowanie niższa niż w roku 2023. Przeprowadzona przez autora raportu analiza wpływu ruchu samochodowego na zanieczyszczenie powietrza wykazała, że po oddaniu do eksploatacji rozbudowywanych odcinków drogi krajowej nr 36 na odcinku Krotoszyn-Ostrów Wielkopolski, powstające maksymalne stężenia emitowanych zanieczyszczeń zarówno w roku 2023 jak i w roku 2033 nie przekroczą obowiązujących dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu już w obrębie pasa drogowego.

Przedmiotowa inwestycja będzie w fazie realizacji i eksploatacji źródłem hałasu do środowiska. Roboty budowlane w fazie realizacji będące źródłem hałasu będą miały charakter okresowy i przejściowy.

Głównym źródłem oddziaływań na klimat akustyczny w rejonie analizowanej inwestycji w fazie eksploatacji jest hałas komunikacyjny. Na obszarze tym oprócz ciągu drogi krajowej 36 zlokalizowana jest linia kolejowa nr 14. Poziom hałasu będzie zależał od natężenia i struktury ruchu oraz prędkości pojazdów, a także od parametrów eksploatacyjnych dróg.

Na rozpatrywanym odcinku drogi krajowej nr 36 ochronie przed hałasem podlegają tereny zabudowy jednorodzinnej mieszkaniowej MN, zabudowy zagrodowej MR, związane ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży UO, mieszkaniowo – usługowe MU.

Dla oceny zasięgu oddziaływania hałasu przyjęto prognozowane natężenie ruchu drogowego dla roku 2023 (planowany rok oddania do użytkowania) i 2033 (po 10 latach eksploatacji). W drugim horyzoncie czasowym uwzględniona została obwodnica Zacharzewa i Ostrowa Wielkopolskiego. Oddziaływanie istniejących źródeł emisji hałasu na analizowanym odcinku drogi uwzględnia przebudowywane skrzyżowania, które w okolicach włączeń do drogi nr 36 powodują niewielki wzrost poziomu hałasu. Dominującym źródłem hałasu jest droga krajowa nr 36. Analizą oddziaływań skumulowanych objęto również linię kolejową nr 14.

Prognozy równoważnego poziomu dźwięku na terenach chronionych akustycznie wykonano dla 2023r. i 2033r. dla dwóch wariantów nawierzchni. Wariant 1 obejmuje wykonanie nawierzchni typowej SMA 11 natomiast w wariacie 2 zastosowano jako formę zabezpieczeń przed hałasem nawierzchnię SMA 8, dla której założono zmniejszenie hałaśliwości związane ze stykiem koła z nawierzchnią na poziomie – 3dB.

Wymiana istniejącej nawierzchni na nową wiąże się ze zmniejszeniem oddziaływań akustycznych oraz wibroakustycznych z uwagi na poprawę równości nawierzchni. Dostosowanie geometrii drogi do wyższej klasy technicznej wpłynie na upłynnienie ruchu kierowców, zwiększy bezpieczeństwo ruchu drogowego, a tym samym na zmniejszenie oddziaływań akustycznych poprzez jednostajne tempo poruszania się pojazdów po drodze.

Jak wynika z obliczeń zawartych w raporcie o oś ruchu samochodowy po drodze krajowej nr 36 mimo zastosowania tzw. cichej nawierzchni będzie powodował przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu na niektórych terenach chronionych akustycznie. Wg obliczeń przeprowadzonych przez autorów raportu będą to przekroczenia w granicach od 0,1 do 10dB w zależności od miejsca wystąpienia przekroczenia.

Jednak wg autorów raportu wykonane zabezpieczenia w formie cichej nawierzchni są jedyną skuteczną formą obniżającą poziom hałasu przy budowie, z uwagi na fakt licznych zjazdów do posesji i koniecznością przerywania ciągów komunikacyjnych czy wałów ziemnych. Z uwagi na liczne zjazdy i konieczność usytuowania zabezpieczeń akustycznych w jak najbliższej odległości od źródła hałasu nie istniałaby możliwość dotrzymania odpowiednich warunków bezpieczeństwa ruchu drogowego z uwagi na widoczność przy wyjeździe z posesji na drogę główną. Dodatkowo przy wykonaniu przerw w ekranach akustycznych (zjazdy do posesji) pojawia się problem z hałasem związanym od tzw. fali uderzeniowej. Praktyka stosowania bram wjazdowych w ekranach wiąże się z brakiem zamykania ich przez mieszkańców oraz problemem związanym z nieszczelnością elementów i faktycznym brakiem możliwości dotrzymania standardów akustycznych mimo zastosowania bram wjazdowych wykonanych z ekranów akustycznych.

W związku z powyższym z uwagi na brak technicznych możliwości związanych z wykonaniem zabezpieczeń akustycznych typu ekran akustyczny oraz z uwagi na liczne zjazdy do posesji i kwestie bezpieczeństwa ruchu drogowego związane z widocznością przy wyjazdach do posesji na drogę zaniechano wykonania ekranów akustycznych.

Mając na uwadze powyższe oraz z uwagi na fakt, że droga, która podlegać będzie rozbudowie/przebudowie/remontowi jest drogą istniejącą w opinii organu w tym przypadku konieczne jest wykonanie analizy porealizacyjnej oraz na podstawie jej wyników podjęcie dalszych działań mających na celu ograniczenie emisji hałasu na terenach chronionych (indywidualne zabezpieczenie budynków mieszkalnych, utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania).

Planowana inwestycja będzie źródłem emisji odpadów do środowiska. W trakcie realizacji będą powstawały przede wszystkim odpady należące do grupy 17 katalogu odpadów tj. odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej. W mniejszych ilościach powstaną odpady z grupy 20 – odpady komunalne. Wytwórcą odpadów będzie wykonawca robót budowlanych, do którego należy obowiązek magazynowania i zagospodarowania odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wytworzone odpady magazynowane będą selektywnie i przekazywane do unieszkodliwienia uprawnionym odbiorcom. Na etapie eksploatacji przedsięwzięcie nie będzie bezpośrednim źródłem generującym odpady.

Planowane przedsięwzięcie polega na rozbudowie/przebudowie/remontowi istniejącej drogi krajowej nr 36 zatem głównych negatywnych oddziaływań należy spodziewać się na etapie budowy. Oddziaływania te o charakterze przejściowym będą miały zasięg ograniczony do pasa drogowego. Wykonawca podejmie wszelkie kroki mające na celu stosowanie się do przepisów i norm dotyczących ochrony środowiska na terenie i wokół terenu budowy. Po zakończeniu prac teren inwestycji zostanie uporządkowany.

W przypadku analizowanej inwestycji inwestor nie dysponuje aktualnymi wynikami pomiarów hałasu z terenu drogi krajowej nr 36. Jednak z informacji zawartych w raporcie o oś wynika, że realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do poprawy stanu obecnego poprzez upłynnienie jazdy pojazdów. Zmniejszy się więc niekorzystne oddziaływanie drogi na środowisko. Realizacja inwestycji obejmująca wymianę nawierzchni jezdni i poprawę geometrii drogi i skrzyżowań przełoży się na płynność ruchu kierowców, a tym samym na zmniejszenie oddziaływania wibroakustycznego na etapie eksploatacji drogi na terenach sąsiadujących z analizowanym odcinkiem drogi krajowej nr 36.

Po przeprowadzeniu analizy raportu o oś oraz jego uzupełnień dla przedsięwzięcia polegającego na rozbudowie/przebudowie/remontowi istniejącej drogi krajowej nr 36 uznano, że wnioskowane zamierzenie inwestycyjne nie będzie pogarszać dotychczasowego stanu w rozumieniu dotrzymania obowiązujących standardów jakości środowiska.

Ostateczne stanowisko w powyższej sprawie zajmie Wójt Gminy Ostrów Wielkopolski poprzez wydanie stosownej decyzji administracyjnej, od której stronom przysługiwać będzie możliwość wniesienia odwołania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Ostrów Wielkopolski
ul. Gimnazjalna 5
63-400 Ostrów Wielkopolski

Do wiadomości:

1. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
Oddział w Poznaniu
ul. Siemiradzkiego 5a, 60-763 Poznań
2. Piotr Urbański (Highway Sp. z o.o.)
ul. Jabłoniowa 20, 80-175 Gdańsk
3. Pozostałe strony – w drodze obwieszczenia
4. A/a

(Podpis elektroniczny)